

Susanne Gullberg Brännström
Avdelningen för social statistik och analys

Användarrådet för arbetsmarknadsstatistik

Antal möten

Två möten har hållits under 2021. Den 11 maj och 7 oktober.

De viktigaste frågorna som behandlats

De två viktigaste frågorna som diskuterats är dels effekterna på skattningarna i AKU som beror på förändringarna i och med den nya ramlagen som började gälla 2021 och vidtagna åtgärder. Dels avrapportering av den genomlysning av arbetsmarknadsstatistiken som SCB har genomfört inom ramen för "Ämnesdesign Arbetsmarknad", samt den nu pågående efterföljande implementeringen i linje med det förslag som lämnades i slutrapporten. Båda frågorna har diskuterats vid mötena där behov och synpunkter fångats upp.

Målbilden är att SCB, tillsammans med övriga SAM, ger samhället en sammanhållen och sammanvändbar statistik om läget och utvecklingen på arbetsmarknaden, samt fångar de förhållanden som kännetecknar arbetsmarknaden på ett relevant sätt. För att arbetet ska lyckas krävs fortsatt dialog med användare, andra SAM och registerhållande myndigheter. Arbetet kommer att pågå även under 2022 med rådet som viktig aktör.

Vid varje möte under året har SCB informerat om SCB:s övergripande aktiviteter och lett diskussioner kring budgetunderlag, arbetsplan och verksamhetsplanering.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Rådet har inte lämnat några åtgärdsförslag under 2021 som lett till större förändringar. Vid presentationerna av verksamheten på SCB har det funnits utrymme för frågor, kommentarer och synpunkter. Rådets synpunkter då genomlysningen av

arbetsmarknadsstatiken diskuterats har tagits i beaktande under det fortsatta arbetet.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar
Inga neddragningar har diskuterats under 2021.

Tomas Johansson
Lena Lundkvist
Avdelningen för social statistik och analys

Användarrådet för befolkning, demografi och integration

Antal möten

Under år 2021 har Användarrådet för befolkning, demografi och integration haft två möten, den 17 maj och den 26 oktober. Vårens möte var digitalt medan höstens möte var i SCB:s lokaler i Solna.

De viktigaste frågorna som behandlats

Den viktigaste frågan som har tagits upp i användarrådet är justeringsposten som har ökat till följd av längre handläggningstider på Skatteverket vid registrering av flytt till Sverige. Ledamöterna fick ta ställning till ett förslag om förskjutning av brytdag för den officiella statistiken för att en högre andel av invandringarna ska ingå i den officiella statistiken.

På användarrådet har även utvecklingen av SCB:s arbetsmarknadsstatistik diskuterats. På årets båda möten har denna fråga haft en egen punkt.

Statistiken över cirkulär migration diskuterades och ledamöterna fick frågan om den ska läggas ner för att SCB ska kunna omfördela resurser till den kommande Folk- och hushållsräkningen, Census 2021.

Även under 2021 diskuterades coronapandemins effekter.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Det är sällan som användarrådets synpunkter har en direkt påverkan på statistiken innevarande år.

På förslag från användarrådet år 2019 utvecklades en ny tabell med uppgifter om medborgarskapsbyten per kvartal. Tabellen publicerades den 22 februari 2021; [Antal personer som fått svenskt medborgarskap per kvartal efter medborgarskapsland och kön. År 2000 - 2021](#).

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Under 2021 har användarrådet fått ta ställning till nedläggning av statistiken över cirkulär migration. De försvarade inte statistiken och under 2022 kommer inte uppdaterad statistik att publiceras.

Jonas Olofsson
Avdelningen för social statistik och analys

Användarrådet för demokratistatistik

Antal möten

Användarrådet för demokratistatistik har haft två möten under 2021, den 26:e mars och den 22:a oktober. På grund av coronapandemin skedde båda mötena digitalt via Skype och var nedkortade till sitt format.

De viktigaste frågorna som behandlats

På vårens möte berättade SCB om planer på en ny mandatperiodrapport vilken skulle bestå av en redovisning av demokratistatistik som samlar den statistik som produceras under en mandatperiod, framför allt avseende Partisymptiundersökningen och annan statistik kring riksdagsvalet. En sådan rapport är bland annat ett sätt att leva upp till den av SCB uttalade målsättningen att öka inslagen av analys i statistikredovisningen. Användarrådet var genomgående positiva till den föreslagna rapporten och det ökade analysinslaget i sammanhanget. Användarrådets ledamöter efterfrågade även inslag av regionala och lokala analyser i en sådan rapport, alternativt i en egen rapport. Mandatperiodrapporten är planerad att publiceras i juni 2022.

På samma möte informerade även SCB om det databasseminarium som därefter genomfördes i maj. Bakgrunden är SCB:s målsättning att tillgängliggöra öppna data. Det finns sedan tidigare mycket demokratistatistik i Statistikdatabasen. Vi har även på senare tid utökat vad vi publicerar framför allt avseende förtroendevalda och valdeltagandeundersökningen. På databasseminariet presenterades SCB:s statistikdatabas, MUCF:s Ung idag och Rådet för kommunala analyser presenterade sin databas KOLADA. Seminariet var avgiftsfritt och fokuserade på tillgänglighet och funktionalitet i databaserna.

Under hela 2021 var ett fokus från SCB:s sida inom demokratistatistiken att uppmärksamma 100-årsjubileet av den svenska demokratins genombrott i.o.m. att kvinnor fick rösträtt 1921. Detta skedde i form av flera olika artiklar som publicerades på SCB:s webbplats, samt via SCB:s Demokratidag som gick av stapeln 1 oktober på temat 100 år av

demokratistatistik. Användarrådet gav input både till artikelförslag, samt till dagordningen på demokratidagen.

Sedan tidigare fanns diskussioner om hur SCB och Valmyndigheten skulle samordna sina överlappande redovisningar i samband med val. Men framför allt på grund av att Valmyndigheten behövde fokusera sina resurser till ett nytt datasystem har dessa mer ingående diskussioner fått skjutas framåt.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Inga neddragningar har gjorts under 2020, däremot har artiklar under paraplyet 100 år av demokrati fått prioriteras ner på grund av resursbrist. Användarrådets synpunkter har beaktats vid planering av verksamheten.

Anna Thoursie
Ordförande användarrådet för ekonomisk statistik

Användarrådet för ekonomisk statistik

Antal möten

Användarrådet för ekonomisk statistik har haft fyra möten under verksamhetsåret 2021: 15 februari, 10 maj, 10 september och 22 november. Alla möten utom det sista hölls digitalt.

De viktigaste frågorna som behandlats

Kvaliteten på AKU är en fråga som Användarrådet haft uppe på dagordningen i flera år. Förändringarna från och med den 1 januari 2021, då AKU anpassades till EU:s nya ramlag för den sociala statistiken, innebar förändringar av population, definitioner och utformning av blanketten. Förändringarna har lett till tidseriebrott och SCB har beslutat att länka tidserier i AKU tillbaka till 2005 för att möjliggöra jämförelser över tid. Länkningen genomfördes som en dubbelmätning under 2021 där 80% av urvalet får ny blankett och 20% gammal.

Användarrådet känner oro för att länkningen i AKU har varit bristfällig. SCB borde ha skalat upp dubbelräkningen och mätt 50%/50%. AKU är ett av de viktigaste statistiska underlagen som finns i Sverige. Kravet från Eurostat är att länkning ska ske för sysselsatta efter kön och ålder samt arbetslösa efter kön och ålder. På frågan från Användarrådet vilken plan som finns för att länka frånvaro och liknande serier, som också har tydliga tidsseriebrott, svarar SCB att planen är att etappvis länka så många serier som möjligt men det är inte klart när det kan göras.

Inför 2021 sade SCB till Användarrådet att AKU för 2021 inte skulle bli jämförbart med tidigare år och detta har besannats. En väsentlig observation många användare gjort, om man jämför med andra källor som t.ex. Arbetsförmedlingens statistik, är att arbetslösheten borde ha fallit mycket mer under 2021. Arbetsförmedlingens statistik är inget substitut för AKU men **mycket tyder på att vi har ett nytt säsongmönster och det kommer att dröja innan vi kan säsongrensa AKU på ett tillförlitligt sätt.**

SCB har, under såväl 2021 som tidigare år, presenterat olika sätt för Användarrådet när det gäller **att använda algoritmer och annan digital teknik, inklusive nya datakällor, för inhämtning och bearbetning av data**. SCB använder begreppet Statistikproduktion 4.0 för att beskriva detta framtida sätt att producera statistik. Det är inte en vision utan en praktisk plan som delvis redan är implementerad. Nya och etablerade datakällor kombineras och ersätter i huvudsak direktinsamling.

Några exempel som presenterats för Användarrådet är en ny design av den ekonomiska statistiken (bland annat datafångst via maskin-till-maskin), ny design av hushållens konsumtionsutgifter (sjunkande svarsandelar gör att SCB inte längre kan förlita sig på HUT), maskininlärning för att testa förekomst av misstänkta felrapporteringar i finansmarknads-statistiken, webbskrapning som datafångstmetod för KPI samt SCB:s arbete med taxonomier.

Dessa tekniker och tillvägagångssätt ligger till viss del i sin linda (dock inte webbskrapning som gått in i produktion under 2021) och är mycket intressanta. Användning av en granskningsalgoritm leder till att man kan processa en stor mängd information mycket snabbt. Detta ska dock inte medföra att uppgiftslämnarbördan ska öka.

Arbetet med AKU berörs förstås också av digitaliseringen. Detta arbete planeras ske i tre steg 2021–2022, 2023–2024 samt 2025 och framåt. SCB beskriver det som att det är avgörande att undersökningen Befolkningens arbetsmarknadsstruktur (BAS) etableras som ett trovärdigt alternativ till AKU, och inte enbart som ett komplement. SCB påpekar att ”För att fullfölja planen behöver resurser, främst ämne och metod, avdelas för utvecklings- och förändringsarbetet” (anteckningar från rådsmötet 2020-05-10). Användarrådet vill kraftigt understryka hur väsentliga sådana resurstillskott är.

Användarrådet har följt SCB:s arbete med att mäta KPI via en justerad metod för viktberäkningar, då pandemin orsakat kraftiga ändringar av konsumtionsmönster.

SCB gör ett mycket bra arbete med att snabbt kalla in personer att svara på frågor som användarrådet har.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

En viktig funktion som rådsmötena har är att försöka ge ”användarinput” så att de förändrings-förslag som SCB lägger fram inte försämrar kvaliteten i statistiken, och i de fall då neddragningar måste göras, att de görs på ett sätt som skadar kvaliteten så litet som möjligt. Vi upplever att SCB på mötena är lyhörda för rådets synpunkter men det är

ofta svårt att avgöra rådets specifika roll, inte minst på grund tidsfördröjningen innan någon av rådet föreslagen förändring implementerats.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Användarrådet reagerar återigen starkt mot den defensiva hållning som SCB hela tiden tvingas till. SCB borde ha fått mer resurser att genomföra omläggningen av AKU för att kunna rädda kvaliteten på AKU. För samhällsviktiga undersökningar som BNP, AKU och KPI är validiteten, reliabiliteten och jämförbarheten bakåt extremt viktiga. Redan före omläggningen var kvaliteten på AKU-statistiken ifrågasatt, då den tidigare upphandlingen av datainsamlingen resulterat i avsevärda mätfel.

Användarrådet slår fast att i den mån krav från EU-kommissionen/Eurostat innebär kraftigt ökade kostnader för SCB, som inte kompenseras, riskerar SCB:s resurser för ekonomisk statistik att till stor del bli uppbundna. Användarrådet ser med stor oro på hur det knappa resursläget försämrar förutsättningarna att fortsatt utveckla statistiken.

Den omfattande digitaliseringsprocess som SCB nu påbörjat kommer med stor säkerhet att kunna leda till kostnadsbesparingar framöver, och kanske även till en ökad kvalitet. För att de nya metoderna inte ska leda fel krävs resurser för utvecklingsarbete, och för att inte riskera att historien startar från noll när de reviderade variablerna börjar användas, krävs resurser för länkning.

God statistik är viktigt för samhället och för en vital demokrati och därför bör SCB:s verksamhet utvecklas och bli bättre, inte mindre och i värsta fall sämre.

Lena Sahlin
Avdelningen för ekonomisk statistik och analys

Användarrådet för FoU-statistik

Antal möten

Användarrådet för FoU-statistik har haft två möten under 2021. Det första mötet hölls den 28 april och det andra den 19 november. Vår mötet genomfördes digitalt pga Coronapandemin medan det vid höstmötet fanns möjlighet att välja mellan att delta på plats i Solna eller digitalt via Skype.

De viktigaste frågorna som behandlats

Information om SCB:s omorganisation

SCB informerade om den omorganisation som genomförts under året och de förbättringar den förväntas leda till såsom utveckling av gemensamma system och mer generella arbetssätt. Detta förväntas skapa mer utrymme åt bl.a. analys av statistiken.

Presentation av AI-rapporten

Presentation av den rapport som beskriver resultaten från det regeringsuppdrag som SCB haft, att mäta forskning och användning av AI inom företagssektorn och universitets- och högskolesektorn. Bland annat redogjordes för storleken på kostnader och investeringar för AI inom företagssektorn och hur många personer inom universitets och högskolesektorn som ägnade sig åt FoU inom AI. Man tog även upp hur arbetet med forskning inom AI-området fördelas mellan män och kvinnor inom företagssektorn respektive universitets- och högskolesektorn.

Information och diskussion om FoU-statistiken

SCB informerade om den planerade undersökning av FoU i Sverige 2021 som kommer att genomföras under 2022. Publicering av statistiken sker den 27 oktober 2022 för samtliga sektorer och kommer att innehålla:

- en gemensam statistiknyhet
- uppdaterade SSD-tabeller för samtliga sektorer

- gemensam dokumentation för samtliga sektorer i form av Kvalitetsdeklaration och Statistikens framställning.

Rådsmedlemmarna fick även möjlighet att framföra önskemål om frågeställningar som ska tas upp i rapporten "Forskning och utveckling i Sverige 2021" och som publiceras i mars 2023.

Användarna framförde även önskemål om att för universitets- och högskolesektorn få uppgifter om FoU-utgifter uppdelade på typ av forskning (grundforskning, tillämpad forskning samt utvecklingsverksamhet). På SCB genomförs för närvarande ett arbete för att se över möjligheterna att samla in sådana uppgifter för referensår 2021.

Resultat från undersökningen Innovation i företagssektorn (CIS)

Årets undersökning har fokuserat på svårigheter som företagen möter. Vanligast var att man angav: konkurrens från andra företag med liknande varor eller tjänster, samt svårigheter att förutse förändringar i efterfrågan.

Nytt för i år har varit att undersökningen även frågat efter klimatförändringarnas konsekvenser för företagen. Flest företag angav att de mötte en ökad medvetenhet om klimatförändringar hos sina kunder.

Redovisning och diskussion om Riksrevisionens granskningsrapport "Statliga myndigheters FoU-verksamheter"

Vid vårens möte var Riksrevisionen inbjuden för att presentera sin granskningsrapport "Statliga myndigheters FoU-verksamheter". Där man beskrev den granskning som genomfört av 85 myndigheters FoU-verksamhet. Den övergripande revisionsfrågan var: Fungerar statens FoU-verksamhet vid myndigheterna effektivt? I granskningen kom man fram till att myndigheters FoU-verksamhet överlag fungerar bra men att det finns förbättringsområden. Dessa diskuterades vid mötet och många intressanta synpunkter framkom.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Inga större förändringar har gjorts under verksamhetsåret 2021. Rådets ordförande uppmuntrade medlemmarna i användarrådet för FoU-statistik att fundera över om det fanns frågor som de vill att rådet ska ta upp och om de själva vill ha en mer aktiv roll i rådets arbete.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

I samband med information om SCB:s nya organisation och förändrade arbetssätt har man även beskrivit hur arbetet med manuell granskning

av uppgifter kommer att minskas och ersättas av mer maskinell granskning.

Under året har det i övrigt inte förts några diskussioner kring neddragningar eller prioriteringar.

Linda Larsson
Kommunikationsenheten

Användarrådet för kommunikation

Antal möten

Under 2021 har användarrådet för kommunikation haft två fysiska möten: 210520 samt 211029.

De viktigaste frågorna som behandlats

Rådet har bland annat diskuterat förändringen av arbetsmarknadsstatistiken eftersom data från RAMS och AKU används mycket. Användare uttryckt oro över tidseriebrott och att man inte kan använda sig av den nya statistiken som tidigare.

Regionala siffror per kommun eller DESO-områden behöver utvecklas. SCB skulle med fördel kunna presentera färdiga statistikpaket efter ämne för att göra statistiken lättillgänglig för journalister och kommunstatistiker. Inför valet är detta något som rådet tycker är extra viktigt: statistik på regional nivå, färdigpaketerad för de viktigaste frågorna inför valet för att medborgare ska kunna bilda sig en egen uppfattning om vem som kan lösa problemen Sverige står inför.

SCB skulle även kunna jobba än mer med visualisering av data: tidsserier, internationella jämförelser, data som presenteras på karta etc.

Efterfrågan på mer aktuell statistik ökar, och här måste SCB hänga med för att kunna konkurrera med övriga statistikproducenter i landet. SCB har fått ett uppdrag av regeringen att arbeta med sk. SMART-data som ett led att kunna presentera mer aktuell statistik.

Svensk statistik kopplat till agenda 2030 bör vara mer lättillgängligt.

Innebörden av Sveriges officiella statistik (SoS) behöver förtydligas. All SoS statistik skulle med fördel kunna vara samlat på ett ställe i en gemensam databas.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Rådet har gett värdefulla insikter kring framför allt lokalmedias intresse för regional statistik som öppen data. Många av rådets synpunkter kommer KOM även att kunna ta med sig in i arbetet med att tillgängliggöra/synliggöra Sveriges officiella statistik och bl.a. regeringsuppdraget gällande SMART-data

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Användarrådet för kommunikation har inte den uppgiften.

Freja Werke
Avdelningen för social statistik och analys

Användarrådet för mikrodatautlämnande för forskning

Antal möten

Användarrådet genomförde ett virtuellt möte den 10 februari.

De viktigaste frågorna som behandlats

Eftersom även Socialstyrelsen deltar och planerar mötena i användarrådet inkluderade mötet lägesrapportering från myndigheterna och beskrivningar av pågående arbeten för att underlätta för den registerbaserade forskningen.

Vid mötet var även Joachim Angermund, chefsjurist var inbjuden för en diskussion om problem som SCB stöter på när man har Etikprövningsmyndighetens underlag att förhålla sig till vid sekretessprövning.

Rådsmedlemmarna har också, vid separata möten, bjudits in att delta vid möten kopplat till den nya arbetsmarknadsstatistiken och nya statistiska enheter.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Inga såna aktiviteter har genomförts.

Susanna Roth och Ylva Andrist Rangel
Avdelningen för Ekonomisk statistik och analys

Användarrådet för miljö och miljöräkenskaper

Antal möten

Under 2021 höll användarrådet två möten, den 6e maj och den 27e oktober. Båda mötena hölls digitalt via videolänk pga. den rådande situationen med Coronapandemin.

De viktigaste frågorna som behandlats

Växtnäringsstatistik (statistikområdet Gödselmedel och kalk)

Den årliga försäljningsstatistiken för mineralgödsel framställdes och publicerades under våren. För första gången hade datainsamlingen genomförts helt av SCB. Tidigare har Jordbruksverket skött detta. Under året har även en föreskrift om uppgiftslämnarplikt i denna undersökning tagits fram, som trädde i kraft 1a december.

Under hösten publicerades kväve- och fosforbalanser för jordbruksmark, en vidarebearbetning som numera genomförs vart 3:e år.

Under året har det uttryckts användarbehov av ett utökat underlag av data/statistik för att skatta och redovisa effekter av åtgärder i jordbruket, framförallt vad gäller ammoniakutsläpp. Ett möte med näringsdepartementet har hållits för att uppmärksamma användarbehoven, då nämndes det s.k. miljömörkertalet i jordbruket, det vill säga åtgärder med positiv miljöpåverkan som inte syns i statistiken. Användarbehoven kommer fortsätta att diskuteras under kommande verksamhetsår, framförallt i samband med planeringen inför undersökningen om gödselmedel och odlingsåtgärder, som ska genomföras under hösten 2022.

Under hösten skickade SCB en myndighetsgemensam hemställan till regeringen som en följd av översynen av statistikområden. Där ingår ett förslag om namnbytet på statistikområdet Gödselmedel och kalk till Växtnäring och odlingsåtgärder.

Inom klimatrapporteringen har SCB lämnat remissvar till RK på förslag till ändringar av klimatrapporteringsförordningen. I utredningen som

Naturvårdsverket har gjort kring detta förslås bland annat en ny undersökning om skörderester 2023, men SCB saknar idag finansiering för att genomföra en sådan undersökning.

Inom EU-samarbetet har processen kring förslaget till den nya ramförordningen SAIO (Statistics on Agricultural Input and Output) fortskridit med förhandlingar i Rådet.

Miljöräkenskaper

Under 2021 har miljöräkenskaperna fortsatt arbetat för att ta fram statistik i enlighet med statistikförordningen för miljöräkenskaperna (EU förordning 691/2011, utökning med förordning 538/2014). Sex statistikprodukter omfattas av förordningen: Lufträkenskaper, materialflöden, miljöskatter, miljöskyddskostnadsräkenskaper, energiräkenskaper och statistik över miljösektorn.

Utöver det som ligger under förordningen tar miljöräkenskaperna också fram officiell statistik om exempelvis konsumtionsbaserade utsläpp, kemikalieindikatorer och miljömotiverade subventioner.

Under året har ett forskningsprojekt, PRINCE 2, finansierat av Naturvårdsverket genomförts av miljöräkenskaper. Projektet har syftat till att undersöka nya konsumtionsbaserade indikatorer bland annat inom kemikalieområdet. Arbetet presenterades på användarrådets möte i maj.

Det globala arbetet med miljöräkenskaper fortsätter. En ny FN-handbok för ekosystemräkenskaper antogs i mars 2021. För att möta nya statistikbehov inom den nya gröna given har Eurostat föreslagit nya moduler som ska ingå i miljöräkenskapernas förordning: skogsräkenskaper, miljömotiverade subventioner och ekosystemräkenskaper. Detta presenterades på användarrådets möte i oktober.

Övrigt

Vid mötet i maj hölls en fördjupande presentation om projektet Rich Waters som syftar till att förbättra vattenkvalitet och bidra till målen i vattendirektivet. Vid mötet i oktober presenterade Tillväxtanalys deras arbete med indikatorer för att följa näringslivets gröna omställning.

Under 2021 har också behov inom statistikens kvalitet diskuterats. Tillförlitlighet och jämförbarhet över tid lyftas fram som viktiga kvalitetskomponenter av rådets ledamöter. Även digitalisering och nya datakällor har diskuterats under 2021 i användarrådet. SCB arbetar aktivt med att undersöka möjligheter att använda nya datakällor samtidigt som användarbehov ska beaktas.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Under mötena sker ett informationsutbyte som är viktigt för SCB och rådets medlemmar. Användarrådet har haft flera pass både under 2020 och 2021 där statistikens kvalitet diskuterats. SCB har fått in flera reflektioner kring statistikanvändarnas kvalitetsbehov som är värdefulla i det framtida arbetet. Under 2021 bidrog användarrådet dessutom med värdefulla synpunkter kring kommunikation, digitalisering, nya datakällor, nedbrytningar av statistiken, omvärldsbevakning och framtida analysbehov.

Under 2021 genomfördes också en utvärdering av rådets arbete som riktade sig till rådets ledamöter. Flera ledamöter lyfter fram att även om det fungerat bra med digitala möten vore det bra med en återgång till fysiska möten då det underlättar möjligheter till diskussion. Även behov av att tydligare definiera rådets uppgift lyftes fram som viktigt av några ledamöter. Dessa synpunkter tas med i planeringen av nästa verksamhetsår.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Under mötena med användarrådet har miljöräkenskaperna presenterat de områden man jobbar särskilt med och där statistiken är under utveckling. Det gäller bland annat ny statistik om skogsräkenskaper, miljömotiverade subventioner och ekosystemräkenskaper, som föreslås ingå i miljöräkenskapernas EU-förordning, men även andra statistikprodukter som konsumtionsbaserade utsläpp och fossilbränslesubventioner.

Catarina Nordström
Avdelningen för social statistik och analys

Användarrådet för regional statistik

Antal möten

Användarrådet för regional statistik har under 2021 haft två möten den 23 april samt den 20 oktober. Båda mötena har skett digitalt.

De viktigaste frågorna som behandlats

Rådet har informerats om verksamhetsområden som är en delvis ny statistikprodukt där ekonomisk statistik kombineras med markanvändning. Verksamhetsområden används bland annat som underlag till fysisk planering, analys av samspel mellan verksamheter inom olika branscher och identifiering av samhällskritiska verksamheter.

På båda mötena har rådet informerats om arbetet med Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) som är en ny registerbaserad statistikprodukt. Under 2022 kommer BAS att utgöra statistik under uppbyggnad. Från 2023 är planen att BAS ska utgöra officiell statistik och därmed ersätta RAMS.

Delmos deltog på höstens möte och berättade om Segregationsbarometern som är ett webbaserat verktyg som innehåller indikatorer inom sex statistikområden på olika geografiska nivåer. Verktøget gör det möjligt för användare att följa indikatorer för att kunna mäta segregation utifrån samma definition.

Rådsmedlemmarna har under årets gång bidragit med två föredrag. Marcel Moritz på Huddinge kommun presenterade Södertörnsanalysen som är ett verktyg för hållbar stadsutveckling. Verktøget innehåller ett tjugotal socioekonomiska indikatorer på kommunnivå, men tillgången till data på låg regional nivå är både viktig och efterfrågad. Jan Amcoff på Uppsala universitet berättade om en ny och alternativ områdesindelning som utgår från stadsmorfologi. Det är av stor vikt att geografiska indelningar inte påverkar en undersöknings slutsatser. För att undvika detta kan områdesindelningar skapas som är anpassade till studiens tema.

Rådsmedlemmarna har även bidragit med diskussionspunkter i samband med olika föredrag varav ett handlade om trender kopplat till flyttar nu när flera arbetar på distans.

Avdelningschef och senare enhetschef har på båda mötena informerat om SCB:s övergripande aktiviteter och aktuella frågor.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Rådet har som uppgift att bevaka den regionala dimensionen inom många olika ämnesområden. Rådet kan därmed framföra förslag och önskemål till SCB och till andra användarråd. Eventuella synpunkter tas med in i den löpande verksamheten, men att följa upp vilka som har lett till större förändringar är inte möjligt eftersom större förändringar oftast sker med påverkan från olika forum.

Något som ofta nämns i rådet är en önskan samt behov av ett gemensamt verktyg för bättre visualisering av SCB:s data.

Karin Hedeklint
Avdelningen för ekonomisk statistik och analys

Användarrådet för statistik över mark och bebyggelse 2021

Antal möten

Rådet har haft två möten under 2021, den 16 mars och den 13 oktober. Båda mötena vara digitala, på grund av pågående pandemi. Mötesverktyg var Skype.

Frågor som har diskuterats

Inför varje möte har SCB skickat ut lägesrapporter för statistik över markanvändning, fastigheter, bostäder och byggande, samt hushåll och boende. Enligt ledamöterna innehåller rapporterna relevant och intressant information, som ofta sprids vidare inom organisationerna. Under mötena finns tid att kommentera och ställa frågor om innehållet i dem.

Användarrådet har diskuterat och lämnat synpunkter på följande specifika frågor på dagordningen:

- Trångboddhet, metoder för att mäta trångboddhet
- Kommersiella fastigheter, statistik som är på gång
- Verksamhetsområden, ny geografisk avgränsning från SCB
- Priser för nyproducerade bostäder, uppföljning av slutprisprojektet
- EU:s gröna omställning, taxonomi och påverkan på SCB och det svenska statistiksystemet

Rådet har även informerats om SCB:s strategi och kraftsamling, samt andra aktuella och övergripande frågor för SCB. Det har bland annat handlat om SCB:s uppföljning av Agenda 2030, interna organisationsförändringar, översyn av statistikområden och ny tidpunkt för publicering av statistik.

Påverkan på SCB:s arbete och prioriteringar

De presentationer som SCB har genomfört under året har syftat till att förklara och informera om SCB:s statistik, samt att samla in förslag till hur statistiken kan förbättras i innehåll och presentation. Exempel på användarrådets påverkan på SCB:s arbete under 2021 är:

Efter önskemål från rådet har totalräknad statistik lagts till i SCB:s tabeller över befolkning i tätort fördelat på åldersklasser och kön.

Användarrådet har framfört önskemål på redovisningen av variabler i statistiken över bygglov, nybyggnation och ombyggnad. Det här är idag tre separata statistikprodukter som är planerade att slås samman. I samband med den åtgärden planerar SCB en översyn av statistikens redovisning. Användarrådets förslag kommer då att tas i beaktande.

Paula Kossack
Avdelningen för social statistik och analys

Användarrådet för utbildningsstatistik

Användarrådet för utbildningsstatistik är ett myndighetsövergripande användarråd. Det är Skolverket, Universitetskanslersämbetet, Centrala studiestödsnämnden och SCB som har användarrådet tillsammans.

Antal möten

Under 2021 har två digitala möten hållits (2021-04-21 och 2021-11-23). Det första mötet ordnades av Universitetskanslersämbetet och det andra av Centrala studiestödsnämnden.

De viktigaste frågorna som behandlats

Det frågor som togs upp av SCB är:

- ledamöternas reflektioner kring två statistikprodukter som setts över under 2020 och 2021 (Övergång från gymnasieskolan till eftergymnasiala utbildning samt Sysselsättning och inkomster efter avslutad utbildning)
- information om den nya statistiken Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS)
- ledamöternas synpunkter på planerade studier för 2022 (endast sektion för utbildningsstatistik).

Följande myndighetsgemensamma frågeställningar diskuterades:

- ledamöternas syn på behov av kommenterad statistik
- ledamöternas syn på behov av översättning av den officiella statistiken till engelska.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

Synpunkterna på de två statistikprodukterna där en översyn skett har inte lett till några större förändringar. Under 2022 vill vi undersöka på vilket sätt yrke/bransch skulle kunna redovisas och av vilken/vilka myndigheter.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Ledamöternas synpunkter på behov av studier har beaktats i prioriteringen av planerade studier för 2022.

Charlotte Samuelsson
Avdelningen för social statistik och analys

Användarrådet för välfärdsstatistik

Antal möten

Under 2021 har två möten hållits: 12 april och 28 oktober.

De viktigaste frågorna som behandlats

Användarrådet har återigen informerats om och fått möjlighet att lämna synpunkter på ett förslag på indelning som skulle kunna ersätta den socioekonomiska indelningen, SEI, från 1982.

Användarrådet har också fått information om innehållet i SCB:s avrapportering av regeringsuppdraget om statistik om levnadsförhållanden bland personer med funktionsnedsättning.

SCB har även berättat om den integrationsstatistik som framställs vid myndigheten, både via anslag samt på uppdrag av externa aktörer.

SCB har dessutom redogjort för arbetet med att ta fram en ny statistikprodukt med arbetsnamn Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS), vars syfte är att ta tillvara på de möjligheter som de nya administrativa uppgifterna arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) från Skatteverket ger för att ta fram arbetsmarknadsstatistik.

Användarrådet har därtill fått information om konsumtionen av offentliga välfärdstjänster, som t.ex. hälso- och sjukvård samt utbildning, i FASIT.

SCB initierade en användarkartläggning avseende undersökningen Hushållens utgifter (HUT) på årets andra användarrådsmöte, med syfte att få kunskap om bl.a. vilka användarbehov som finns och hur användare värderar och prioriterar mellan olika behov.

Användarrådets synpunkter som lett till större förändringar

I samband med presentationer av verksamheten har det funnits utrymme för ledamöterna att komma med frågor, kommentarer och synpunkter. Under året har det inte framkommit några synpunkter som

lett till större förändringar av SCB:s verksamhet. SCB har dock ännu inte tagit ställning till alla synpunkter gällande förslag på indelning som skulle kunna ersätta den socioekonomiska indelningen, SEI.

Diskussion kring neddragningar och prioriteringar

Diskussion kring neddragningar eller prioriteringar inom statistikproduktionen har inte förekommit under året.